

omnibus et singulis ac seorsum unicuique praesentibus litteris nostris, quas in vim ultimarum restium dirigimus, mandamus districte praecipientes, quatenus mox visis praesentibus ad arma, etiam gladii evaginati signo aut palatini terrae seu campiductoris generalis litteris restium nullatenus expectatis quavis mora posthabita consurgatis, ut quilibet vestrum pro debito suo bene armatus consurgat pro sanctique Stanislai circa R. et pro sancti Remigii festis proxime venturis in oppido K. in terra B. consistens se repraesentet et statuatur sub vitae et bonorum irremissibili amissione. Volumus praeterea ut praesentes nostras restium litteras unus ad alium sibi viciniorem, ut moris est, transmittat, ultimus vero eas loci capitaneo repraesentet sub poenis praefatis.

Datum Cracoviae ad relationem dominorum consiliariorum de mandato Regiae Maiestatis factam, die dominico proximo ante festum sancti Mathei apostoli et evangelistae, anno Domini millesimo quingentesimo tertio [17 IX 1503], regni vero nostri anno secundo. Ad mandatum Regie Maiestatis.

Terra Cracouiensis pro festo translationis sancti Stanislai in Ropczicze et pro festo sancti Remigii, proxime venturo, in oppido Busko se repraesentet et statuatur.

Terra Sandomiriensis pro festo sancti Stanislai in Mychoczyn et pro Remigii in Kamyonka oppido.

Terra Lublinensis cum ceteris Russiae pro festo Stanislai in Crasnystaw et pro Remigii in Belz oppido.

Terrae Premisliensis et Sanocensis pro Stanislai in Premisla et pro Remigii in Leopoli.

Terra Leopoliensis pro Stanislai in Leopoli et pro Remigii in Glynany.

Terris omnibus pro festo Stanislai in Crasnystaw et pro Remigii in Belz.

Terris omnibus Maioris Poloniae pro festo Undecim Milia Virginum in Glynany.

XI

SEJM WALNY RADOMSKI 1505 R.

Do aktów prawnych, związanych z sejmem radomskim zalicza się też wydany po sejmie uniwersał o obronie, w formie wici, mianowicie:

Litterae universales conventionum per terras Cracoviensem in modum restium missae, z 17 września 1505 r.¹

LITTERAE UNIVERSALES CONVENTIONUM PER TERRAS CRACOVIENSEM ET SANDOMIRIENSEM IN MODUM RESTIUM MISSAE

Universis et singulis palatinis, castellanis, capitaneis, tenutariis, burgrabiis, terrigenis, nobilibus ceterisque dignitariis et officialibus in terra Cracoviensi et districtu eiusdem ubilibet consistentibus, ad defensionem communem quolibet de iure, consuetudine vel constitutione obligatis, praesentibus requiringdo, sincere et fidelibus nostris dilectis, favorem et gratiam nostram regiam. Magnifici, generosi, nobiles, famosi et providi sincere et fideles nostri dilecti. Satisfacientes constitutionibus in conventionibus novissime celebratis factis et decretis, ac reipublicae securitati prospicientes praesertim sub hoc tempore, cum hostes in vastandis dominiis nostris se terribiliores solito reddere conantur, intendimus, completis exequiis serenissimae olim genitricis nostrae, illico in terras Russiae transire; sed inter eundem in certis locis, vocatis ad nos terrarum terrigenis, ut cum ipsis constituamus de modo et ordine defensionis, praesertim si hostes impetuose ac subito dominia nostra, nobis illic in terris Russiae et tanquam in fronte existentibus, invaderent adorirenturque, decrevimus conventionem celebrare. Ne autem

¹ Tekst ten, zawarty w MK, t. 22, k. 6 wydrukował F. Papée w Akta Aleksandra, nr 300, s. 507, 508. Na tej podstawie został tu przedrukowany.

mora diuturnior pericula inopinata afferat vobis et cuilibet vestrum notificandum duximus et praesentibus notificamus, quod ipso die sancti Jeronimi in Proschowicze, Sandomiriae vero pro feria tertia post festum nunc instans sancti Francisci proxima constituemur, illicque conventionem ipsam celebrandam indicimus et celebrabimus. Quapropter vobis et vestrum cuilibet mandamus districtius praecipientes, ut debitam nobis oboedientiam praestando ac suae nobilitatis rationem habendo, quilibet vestrum ad praefatum locum pro tempore superius expresso una nobiscum, pro salute reipublicae ac evitando atroci ab hostibus immanissimis periculo consulturus veniat, vel nuntios ex districtu vestro, ne omnibus tam remote veniendum opus sit, mittatis. Et quicumque vestrum id ipsum facere neglexerit, neglector salutis reipublicae et nobis inoboediens cum dedecore suo reputabitur; atque ideo secus facere non ausuri, nec quispiam vestrum facere audeat. Praesentes autem litteras in modum restium alter ad alterum transmittat sub poena nostra regali, ultimus vero easdem loci capitaneo restituat sub indignatione et poena duplata regali.

Datum Cracoviae, feria quarta post festum Exaltationis Sanctae Crucis proxima anno Domini millesimo quingentesimo quinto [17 IX 1505], regni vero nostri anno quarto.

XII SEJM LUBELSKI 1506 R.

Ostatniego dnia obrad sejm ten wydał również wici, później ponowione, a mianowicie:

A. Litterae restium in vim ultimarum, per Cracoviensem, Sandomiriensem, Lublinensem et Russiae terras missae, z 1506 r., bez daty dziennej i miesięcznej, prawdopodobnie, z 26 lutego¹.

B. Litterae restium per Cracoviensem, Sandomiriensem, Lublinensem et Russiae terras datae, z 18 marca 1506 r.²

A. LITTERAE RESTIUM IN VIM ULTIMARUM PER CRACOVIENSEM, SANDOMIRIENSEM, LUBLINENSEM ET RUSSIAE TERRAS MISSAE

Alexander Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae Prussiaeque dominus et heres. Univerisis et singulis subditis nostris ad bellicam expeditionem de iure consuetudine et constitutione obligatis, praesertim in palatinatu Cracoviensi et districtu eiusdem ubilibet constitutis, praesentibus requirentes sincere et fidelibus nostris dilectis gratiam nostram regiam. Magnifici, generosi, nobiles, famosi et providi sincere et fideles nostri dilecti! Quoniam humanum est ac rationabile, ut se quisque, dum potest, tueatur, ne turpiter ut exitus brutum pereat, ita decrevimus cum consiliariis nostris in conventu generali Lublinensi ut quotiens opus esset atque neccesitas exigetur, totiens omnes terrae regni nostri et maxime hosti ac periculis proximiores ad defensionem moverentur. Cum autem neccesitatem fore ex hiis, quae nobis nuntiantur, de hostis praeparatione ad vastandum denuo regnum scimus, nolumus negligere, ut hostis nos improvisos ac incautos, uti saepe aliter factum est, deprehendat praesertimque crudeliora mala prioribus ab eodem hoste machinante formidantes, vobis omnibus et singulis de iure communi ad bellicum servitium obligatis strictissime mandamus et praecipimus, quatinus (si qua ita urgens neccesitas poposcerit) ad monitionem et mandatum magnifici Spithkonis de Jaroslaw, castellani Cracoviensis et vicesgerentis nostri, curribus et aliis impedimentis posthabitis sub poena irremissibili contra absentes a bello statuta ad locum vobis

¹ Por. Akta Aleksandra, poz. 309, s. 518, 519. Tekst ten, zawarty w MK, t. 22, k. 86 v. (AGAD, mkrf. 640), skopiowany został przez I. Dwornicką i skolacjonowany z udziałem R. Zawadzkiego.

² Por. Akta Aleksandra, poz. 315, s. 528, 529. Tekst zawarty w MK, t. 22, k. 83 v. został skopiowany i skolacjonowany, jak powyższy, z mikrofilmem AGAD, nr 640.